

ACC. N:R M. 13194: 1-7.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ant Hallin, Vallby*
Härad: *Järredad* Berättare: *Vallby*
Socken: *Bolshög* Berättarens ~~namn~~ *Diverse personer*
Uppteckningsår: *1940-43-52* Född år ..... i .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ordstäv från Västanbäck. 1.

Utbildat ordstäv från Vallby. 2.

Ingen pestkyrkogård i Bolshögs sn. 3.

Skydd mot åskan. 4.

Rester av Galgabäckens stupstock. 5.

Kur på 9 veckor 3 år i följd mot sjukdom. 6.

Ordstäv. 7.

Skriv endast på denna sida

M. 13194:1.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Curt Wallin

Härad:

Jämså

Adress:

Vallby

Socken:

Bolsjö

Berättat av:

fm Maria Nilsson, f. Sjögren, Västanbäck.

Uppteckningsår:

1943

Född år

1873; Bolsjö.

~~Utbildat~~ ordstäv från ~~Bolsjö~~ Västanbäck.

"När lort kommer till välde,
gör det ner både karl och skrälle".

Bönderna i Västanbäck voro självägande till skillnad från bönderna i Glimminge by. Därför att de voro självägande, stodo de sig bra, och de voro stolta över det. När då en fattig flicka blev gift med en gårdsägare eller en gårason i Västanbäck, väckte det inte lite förargelse. En fattig flicka var som "lort". Och att bli gift med en rik bonde var att komma till välde. En sådan uppkomling kunde dra skam över gården. Så kom detta ordstäv att gälla ~~framfö~~ om en sådan fattig flicka, som gifte sig till gård i Västanbäck.

Hyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13194: 2.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Ant Wallin
Härad: Järnåker Adress: Vallby
Socken: Bolshög Berättat av: fru Maria Nilsson, f. Sjögren, Västan-
vick.
Uppteckningsår: 1943 Född år 1873 i Bolshög.

Utbildat ordstäv från Vallby.

" Den polkan är snart sprungen, sa Kitta Linka, när hon suttit på 14 dar's vatten och brö".

Det var en kvinna i Vallby, som hette Karolina. Det förvrängdes till Kitta. Som öknamn hade hon "Linka", därför att hon skadat foten och "linkade", när hon gick.

Hon hade "sniékru" (= smygkrog) vid Vallby kyrka. Så blev hon dömd för det och fick sitta inne "på vatten och bröd". Men hon tappade inte humöret utan tyckte, att det var ingenting. "Den polkan är snart sprungen", sade hon, när hon fick domen. Så blev det ordstäv i bygden.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13194:3,

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Ant Wallin*
Härad: *Färedad* Adress: *Vallby*
Socken: *Bolshög* Berättat av: *Hemäg. Johan Petersson, Gnalöv.*
Uppteckningsår: *1952.* Född år *1874* i *Ö. Tommarp.*

Ingen pestkyrkogård i Bolshögs sn

I Bolshögs sn blev ingen pestkyrkogård uttagen. Jag har aldrig hört talas om någon sådan.

(Uppgiften kontrollerad genom hörandet av andra församlingsbor).

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N.R. M. 13194: 4.

Landskap: Skåne
Härad: Järnåker
Socken: Bolnäs
Uppteckningsår: 1940!
Upptecknat av: Carl Wallin
Adress: Vallby
Berättat av: Näringsman Johan Pettersson, Västmanby
Född år: 1886 i Bolnäs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4. m. 3.

Skydd mot åskan.

"Pär å pil" är det bästa skydd mot åskan vid en gård. Har man päron- och pil-träd planterade vid gården, behöver man inte vara rädd för att åskan skall slå ner. Det är en gammal iakttagelse.

Skriv endast på denna sida!

M. 13194:5.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Carl Walther
Härad: Järrestad Adress: Vallby.
Socken: Bolskög. Berättat av: Hemäg. E. I. Persson, Gnalöv nr 1:9.
Uppteckningsår: 1943. Född år 1893 i Bolskög

5.

Rester av Galgabackens stupstock ?

När vi grävde genom Galgabacken vid vägbygget Gnalöv - Järrestad, hittade vi en påle, cirka $1\frac{1}{2}$ aln lång. Man menade på att det var en del av den gamla galgen. Den stod rakt upp i jorden / under markytan/.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

ACC. N:R.

M. 13194:6.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Carl Wallin

Härad:

Jämså

Adress:

Vallby

Socken:

Bolsjö

Berättat av:

Anna Martinsson, Gnatö nr 3.

Uppteckningsår:

1942

Född år

1884 i Bolsjö.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Gustafs sockerbräda fört ett igång hela kuren och blivit
enligt egen utsaga berättad från sjukdom.Kur på 9 veckor 3 år i följd mot sjukdom.

Mot skroffler, fistel, danssjuka och mycket annat skall man svälta. Det hjälper ofelbart. Man skall börja den 23 april varje år och så svälta ett dygn i veckan i 9 veckor i sträck. Då skall man göra 3 år i följd. Om den 23 april är t.ex. en onsdag, svälter man det dygnet. I följande vecka svälter man på torsdagen, i följande fredagen o.s.v. Man skall ha ätit den 22 april innan solen gått ner. Sedan får man äta den 24 april efter det att solen gått upp. Då också de andra svältdygnen. Om det regnar, får man inte gå ut under svältdygnen. Man får heller inte ta händerna bara /utan betäckning/ till munnen. Många ha blivit botade av denna kur.

Det heter: "Om de svälter för sjukdom, svälter de för 9 sjukdomar."

Ann. När besök upptecknaren kom på besök, upplevde berättaren just en svältdag under kurens tredje år. Hon bjöd på kaffe men ville själv inte göra ställskap. Hon ville inte rikera de 2 föregående årens mödor. Då måste hon börja hela kuren på nytt. "Ennes kamrat i huset, Amanda Holmavist, f. Persson, f. 1869 i Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 13194:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ant Halhi
Härad: Järentad Adress: Vallby
Socken: Bolshög. Berättat av: Kjersti Tufvesson, Gnalöv.
Uppteckningsår: 1942. Född år 1880 i Bolshög

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Ordstäv.

"Tala efter saga och ljug efter lögn".

Det är ett gammalt uttryck, som förr användes mycket här ute, och som jag hört av mina föräldrar.

Skriv endast på denna sida!